

Ojczyzną jest również pamięć ludzka...

Historia sztandaru Państwowej Średniej Szkoły Rolniczo-Leśnej w Żyrowicach

Anna Kulbacka
Technikum Leśne
w Białowieży

12-13 październik 2017 r.
Konferencja „*Las i historia*”
Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie

**Ministerstwo Rolnictwa
i Dóbr Państwowych**

- Państwowa Szkoła dla Leśniczych w Białowieży
- Państwowa Szkoła dla Leśniczych w Bolechowie
- Państwowa Szkoła dla Leśniczych w Cieszynie
- Państwowa Szkoła dla Leśniczych w Margoninie
- Państwowa Szkoła dla Leśniczych w Zagórzu

**Ministerstwo Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego**

- Państwowa Średnia Szkoła Rolnicza w Białokrynicy
- Państwowa Średnia Szkoła Rolniczo-Leśna w Żyrowicach

Państwowa Średnia Szkoła Rolniczo-Leśna w Żywicach

1924 - 1939

WYDZIAŁ LEŚNY

295 absolwentów

26 – liczba uczniów klasy I, którzy w 1939 r. zdali do klasy II

42 – liczba uczniów klas II, którzy w 1939 r. zdali do klasy III

Zestawienie zostało odtworzone przez uczestników pierwszego powojennego zjazdu absolwentów i wychowanków Żywic i Białokrynicy w Brynku 1948 r.

Wykazy uzupełniano o dalsze informacje, konsultacje i dokumenty do dnia 31 grudnia 1986 r.

Żyrowice, kwiecień 2017

Wyższe Mińskie Seminarium Duchowne
- główna prawosławna uczelnia na Białorusi

1934 – 1935 Konkurs na projekt sztandaru

W **1934 r.** rozpisano konkurs na projekt sztandaru.

Wysłano odpowiednie pisma na uczelnie plastyczne do Lwowa, Warszawy i Wilna.

- Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
- Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie (Wydział Sztuk Pięknych)
- Państwowa Szkoła Techniczna we Lwowie (Wydział Sztuk Zdobniczych i Przemysłu Artystycznego).

Sztandar mógł powstać tylko ze składek. Obawiano się, że wyznaczona nagroda nie zainteresuje artystów do nadesłania prac. (zebrano ok. 300 zł)

Na konkurs przysłano **6 projektów** ze Lwowa i **1 projekt** z Warszawy.

Na wiosnę 1935 r. urządzono w auli szkolnej wystawę nadesłanych prac połączoną z plebiscytem na najlepszy projekt.

Największą liczbę głosów otrzymała praca pani **Ireny Dybowskiej z Warszawy.**

Z Księgi: *Projekt ten najlepiej trafił w odczucia i wyobrażenia głosujących, a przy tym ujmował niezwykłym pietyzmem w wypracowaniu, zarówno całości, jak i poszczególnych detali.*

Projekt wykonany został w dwóch skalach: mniejszej kolorowej oraz powiększonej do rozmiarów naturalnych – w czarnym tuszu.

Projekt przyjęto do realizacji.

Irena Teofila Dybowska – Jasińska (1905 – 1939)

Graficzka, malarka, ilustratorka książek.

Nauczycielka rysunku w szkołach zawodowych w Warszawie.

Ukończyła Szkołę Sztuk Pięknych w Warszawie (1930 r.)

Otrzymała liczne nagrody i odznaczenia.

Św. Jadwiga Trzebnicka 1932 r.

Świt 1929 r.

Andrzejkki 1929 r. r.

Towarzystwo Paramentowe przy Zakładzie św. Józefa w Pelplinie prowadzone przez Siostry Miłosierdzia św. Wincentego a' Paulo wykonało sztandar (atłas, haft płaski, nici srebrne i złote, aplikacja, pikowanie, frędzle).

Z „Księgi pamiątkowej...”

Strona ikonograficzna wykonana była haftem płaskim na kremowym tle atłasu. Druga strona ukazywała w polu z czerwieni amarantowej Orła Białego wykonanego z równym pietyzmem haftem wypukłym. Litery inwokacji i pełnej nazwy szkoły, rozmieszczonych zgodnie z projektem, miały haft płaski koloru złotego. Pięknie wypadło obramowanie z kłosów pszenicy i liści dębu. Brzegi sztandaru były suto obszyte złotą frędzlą.

Całość prezentowała się bardzo okazale i bez przesady zasługiwała na miano arcydzieła sztuki hafciarskiej.

Specjalne drzewce, pięknie obrobione i w połowie długości skręcone, sprowadzono z Wilna.

[Artysta plastyk Irena Dybowska rzekła się należynej nagrody za swój projekt sztandaru.](#)

Z „Księgi...”

Szkoła w ten sposób i po wsze czasy pozostała jej dłużniczką. W pamiętnym bowiem wrześniu 1939 r. żywot Szkoły nagle się urwał, utalentowana zaś fundatorka znakomitego projektu zmarła w Warszawie, w tragicznych okolicznościach, podczas jednego z wrażeń nalotów na miasto.

dr Katarzyna Kulpińska

adiunkt w Zakładzie Historii Sztuki Nowoczesnej Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Prowadzi badania dotyczące malarstwa, grafiki artystycznej i użytkowej XX i początku XXI w., twórczości kobiet oraz polskiej krytyki artystycznej.

Październik 2017 r. **Opis sztandaru jaki stosuje się w karcie dokumentacyjnej zabytkowego obiektu ruchomego.**

Styl: art déco w polskiej odmianie

Kierunek we wzornictwie przemysłowym, rzemiośle, architekturze wnętrz i sztukach plastycznych, o tradycjach sięgających przełomu XIX i XX w., upowszechniony w latach 20. XX w. i dominujący w następnym dziesięcioleciu w Europie oraz USA.

Polską odmianę art déco (związaną z polską sztuką stosowaną) tworzyły ugrupowania (np. Rytm), które odwoływały się do sztuki ludowej i dążyły do stworzenia stylu narodowego o nowoczesnej formie, **aspirującego do rangi „stylu państwowego” II Rzeczypospolitej.**

Rewers: fragment opisu

Po lewej i prawej stronie owalnego pola z wizerunkiem Eleusy znajdują się elementy dekoracyjne umieszczone symetrycznie w pięciu rzędach wydzielonych poziomo odcinkami taśmy, pomiędzy którymi umieszczone powtarzalne raporty; każdy z nich składa się z:

- 1) biało-niebieskiej taśmy usytuowanej ukośnie pod kątem 45 stopni, do której z jednej strony przylegają motywy dwóch liści dębu, z drugiej dwóch żółędzi;
- 2) stylizowanego kłosa pszenicy; oba typy dekoracji umieszczone w układzie naprzemiennym.

Owalne pole wieńczy motyw składający się z dwóch stylizowanych kłosów, dołem natomiast zdobione dwiema splecionymi, esowato giętymi taśmami (zielono-czerwonymi), których końce, uformowane na kształt litery V wznoszą się ku górze; pośrodku (na osi owalnego pola), w miejscu łączenia taśm wplecione dwa symetryczne kłosy.

Awers: fragment opisu

Sylwetka orła wykonana w technice aplikacji, silnie stylizowana, poddana uproszczeniom, zachowuje jednak wymogi heraldyczności.

Orzeł o wąskim, wydłużonym korpusie zwężającym się nieznacznie w partii szyi; korpus pikowany na całej powierzchni w romby; skrzydła niewielkie, symetryczne, o górnych krawędziach i wierzchołkach silnie zagiętych po łuku w stronę korpusu. Skrzydła w formie silnie wydłużonych, lekko zaoblonych po bokach trójkątów piór z zaznaczoną pośrodku stosiną. Pióra w układach symetrycznych, dekoracyjnych w powtarzalnych grupach po trzy. Układy piór wzbogacone złotymi, podwójnymi promieniami wchodzącymi na tło. Wierzchołki najbardziej wysuniętych piór skrzydeł nie wychodzą poza linię szponów orła.

Uroczystość poświęcenia sztandaru - 3 maja 1936 r.

Rodzice chrzestni sztandaru: **Janina Kostro** (żona dyrektora szkoły) i **Emeryk Hutten-Czapski** (poseł Ziemi Słonimskiej, opiekun szkoły).

Wysłano szereg zaproszeń do przedstawicieli władz państwowych i leśnych, do których były przymocowane „gwoździe” w formie cienkich płytek z wrytym imieniem i nazwiskiem adresata.

Dobrowolne datki przybyłych na uroczystość w pełni pokryły wszelkie koszty związane z wykonaniem sztandaru.

Sztandar uczestniczył we wszelkich uroczystościach szkolnych. Miejscem przechowywania sztandaru był gabinet dyrektora – specjalnie wykonana gablota.

wrzesień 1939 r.

Wspomnienie **Ludwika Śliwińskiej** (żony nauczyciela)

O godz. 6 rano stukanie do drzwi. Dyr. Janowski oznajmia drżącym głosem: „Wojska bolszewickie wkroczyły do Polski wzdłuż całej granicy”. O ile pamiętam, była to niedziela. Ks. Ślemp powiadomił nas, że odprawia ostatnie nabożeństwo. Poszliśmy wszyscy do kościoła, z małymi dziećmi na rękach. Nastój beznadziejny. Kiedy na zakończenie Mszy św. Ksiądz zaśpiewał „Zachowaj Panie Rzeczpospolitą” wszyscy zaczęli płakać. Ogólny płacz – to na zawsze zostaje w pamięci.

Wspomnienie **Mieczysława Saramowicza** (absolwenta)

18 września 1939 r. Żyrowice zostały zajęte przez oddział radziecki, a gmach szkolny stał się siedzibą sztabu wojskowego.

Personel nauczycielski został aresztowany. W tym celu zamieniono na tymczasowe więzienie urząd gminy, a także zajęto kilka stodół. Rodziny zostały usunięte z mieszkań poza teren szkoły.

Miejscowi nacjonaści dopuszczali się także samosądów i mordów.

Przystąpiono do dewastacji szkoły. Zniszczono podstawowe dokumenty świadczące o funkcjonowaniu polskiej, kresowej szkoły w Żyrowicach: akta personalne uczniów i wszystkie dowody pracy pedagogicznej, administracyjnej i finansowej.

W pasji nienawiści do tej placówki polskości spalono wszystkie prace dyplomowe absolwentów, zielniki, gabloty ze zbiorami owadów, rozgrabiono gabinety dydaktyczne, narzędzi i sprzęt mierniczy.

Słonim

Kościół Niepokalanego Poczęcia NMP i klasztor Bernardynek

Zostali rozstrzelani przez Gestapo
**19 grudnia 1942 roku na Górze
Pietralewickiej koło Słonimia za ofiarną
pomoc Żydom wraz z innymi aresztowanymi.**

s. Marta od Jezusa (Kazimiera Wołowska) Swoją działalność ekumeniczną, charytatywną i społeczną prowadziła w Maciejowie na Wołyniu, Jarosławiu, Nowym Sączu, Wirowie nad Bugiem i od sierpnia 1939 jako przełożona domu zakonnego w Słonimiu, organizując sierociniec, seminarium nauczycielskie i szkoły.

s. Ewa od Opatrzności (Bogumiła Noiszewska) W czasie pierwszej wojny światowej pracowała w lazaretach. W 1919 roku wstąpiła do Zgromadzenia Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP, a śluby wieczyste złożyła w 1927. Pełniła następnie obowiązki lekarza zgromadzenia pracując kolejno w gimnazjum w Jazłowcu i Słonimiu, jako nauczycielka i wychowawczyni.

Otrzymały tytuły błogosławionych w zbiorowej beatyfikacji 108 męczenników (13.06.1999 r. od Jana Pawła II), ofiar nazizmu niemieckiego, osób duchownych i świeckich, które zginęły męczeńską śmiercią z rąk hitlerowców w czasie wojny i okupacji, dając świadectwo miłości i wiary.

o. Adam Sztafk

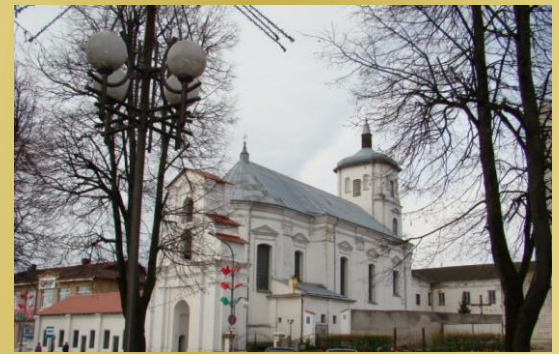
– polski jezuita, który został odznaczony medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

Institut Yad Vashem w Jerozolimie przyznał mu go pośmiertnie 8 marca 2001r.

Jest jednym z 122 Sług Bożych, wobec których 17 września 2003 roku rozpoczął się drugi proces beatyfikacyjny drugiej grupy polskich męczenników z okresu II wojny światowej.

Słonim Kościół Niepokalanego Poczęcia NMP

Lipniski 27. VII. 2017.

Pochwalony Jezus Chrystus!

Serdecznie witam Technikum Leśny
na czele Dyrektora
mgr. Anna Kulbacka.

Ja Witold Żelwietro ur. na Wilenszczyźnie,
40 km. od Wilna na wschod. Po sześciu latach sta-
rannia, w Łachwa R... pozwoliła na naukę w se-
minarium w Rydze w Ławia /studa/. Byli polatew-
sku, polski i na set po rum. Po roku wika rego
w Daugopilsie Ławia, byłem skierowany
24. VI. 1987 r. do Słonima. Gdzie przed moim
przybyciem nie było ks. 20 lat w Słonimie
z 5 ks. 1 był czynny, a w okolicy 16 ks.
było zniszczone. I z pomocą wia, udało się wszystkie odrem-
kiedy przyszli Prapociele 1 IX. 1939 r. lud nasz
co można ratowali i chowali. Kiedy przybyłem
do Słonima z duże kufry były pełne orna-
tów, które złożone i 50 lat tak leżały zło-
żone. Zaczęłem suszyć, przewieszając i między
ornatów znalazłem setander.

Przy okazji przekazałem właścicielom.

Niech Dobry Bóg błogosławi i nuncie i pracy
i szczerą modlitwą, wam i nam. Na Wilen-
szczyźnie mówię tak: „ Ty módl się za mnie,
a ja za ciebie, a kiedyś spotkamy się w Niebie.

P.S. wysłała oba Żyrowickie Historia i obrazy który odnowiłem
Historia zebrałem i udało się na drukować w Lublinie

O. Witold Żelwietro. OFMcap.

List Ks. Witolda Żylwietro OFM Cap

było zniszczone. I z pomocą wia, udało się wszystkie odrem-
kiedy przyszli Prapociele 1 IX. 1939 r. lud nasz
co można ratowali i chowali. Kiedy przybyłem
do Słonima z duże kufry były pełne orna-
tów, które złożone i 50 lat tak leżały zło-
żone. Zaczęłem suszyć, przewieszając i między
ornatów znalazłem setander.

Lata 1989 - 1991

Fragmety z protokołów zebrań Żyrowickiej Rodziny

16.09.1989 r. spotkanie w Ośrodku Szkoleniowym w Nadgórzycach nad Zalewem Sulejowskim
Różnice zdań w sprawie dalszych losów sztandaru:

- Pozostawienie w kościele w Słonimie jako dowód kultury polskiej (6 osób)
- Sprowadzenie do Polski jako cenna pamiątka, która zostanie otoczona należyłą opieką (10 osób)
Jako miejsce przechowywania sztandaru: kościół w Białowieży, TL w Brynku, Jasna Góra
- Przeprowadzić konsultacje co do miejsca przechowania sztandaru

1.09.1990 r. spotkanie w Technikum Leśnym w Brynku

M. Saramowicz przekazał informacje o nawiązaniu współpracy z Kurią Biskupią w Białymstoku i w Mińsku Zaangażowanie do sprawy odzyskania sztandaru pierwszego po 60 latach biskupa na Białorusi **Tadeusza Kondrusiewicza**, który otrzymał sakrę biskupią z rąk papieża Jana Pawła II 20 października 1989 r.

17.09.1990 r. zebranie Zarządu Żyrowickiej Rodziny w Ośrodku Szkoleniowym w Jedlcu

- **W wypadku sprowadzenia sztandaru do Polski zostanie on przechowany w kościele w Białowieży z prawem użytkowania przez TL w Białowieży oraz wypożyczania na uroczystości szkolne do TL w Brynku.**

Sztandar w Polsce - 26 marca 1991 r.

Lata 1989 - 1991

Pomoc Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Roman Guła – pracownik Departamentu Konsularnego i Wychodźstwa

Nurtowani przedłużającą się niepewnością, w wyniku spotkania niżej podpisanego z kolegą Stanisławem Dutkiewiczem, idąc dotychczasowym śladem starań o Sztandar, uzyskaliśmy u władz kościelnych w Warszawie wskazówkę co do kierunku dalszych działań - wykorzystanie pomocy Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Dnia 15 marca 1991 r. doszło do pierwszego roboczego spotkania w MSZ, z doradcą ministra w Departamencie Konsularnym i Wychodźstwa, mgr. Romanem Gułą. Po zapoznaniu się z realnymi możliwościami wykonania misji, udzieliliśmy w imieniu Żyrowickiej Rodziny upoważnienia do pobrania Sztandaru i okazania ks. biskupowi Kondrusiewiczowi, znającemu od roku 1990 nasz problem. Polecenie wydabia Sztandaru ks. Żylwietto otrzymał drogą kościelną.

Pozostałe czynności przewozowe należące do doradcy ministra MSZ, mgr R. Guły, zostały uwieńczone pełnym sukcesem.

Fragment
informatora
przygotowanego
przez Żyrowiaków

Fragmenty z protokołów zebrań Żyrowickiej Rodziny i notatek Edwina Drobkiewicza

16.04.1991 r.

Spotkanie w Sali Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Przekazanie sztandaru:

Uroczystego przekazania dokonał **Krzysztof Szumski** – dyrektor Departamentu Konsularnego i Wychodźstwa przy udziale pana **Romana Guły**, pracownika tego departamentu.

Sztandar przejęła delegacja Żyrowiaków na czele z prezesem Mieczysławem Saramowiczem.

Spotkanie w Sali konferencyjnej Naczelnego Zarządu lasów Państwowych

Obecny był Naczelny dyrektor LP **Jerzy Smykała** i **Edwin Drobkiewicz**.

Omawiano sprawy związane ze sztandarem.

Honorowymi członkami w Komitecie organizacyjnym zostali **Krzysztof Szumski, Roman Guła, Edwin Drobkiewicz**.

Honorowy patronat nad uroczystości powitania Sztandaru w Białowieży objął Naczelny dyrektor LP **Jerzy Smykała**.

Ustalenia:

Reperacja sztandaru (uszkodzenia haftu, szycie, ofrędzlowanie) – pracownia artystyczna Muzeum Narodowego w Warszawie

Wykonanie drzewca (jesionowe) zakończonego mosiężnym odlewem orła (wg modelu na sztandaru)

– Ośrodek Transportu Leśnego w Zagnańsku

– Wykonanie gabloty do przechowywania sztandaru w kościele i drzwi do kaplicy – ZSL w Białowieży

Dotacje z NZLP i poszczególnych OZLP oraz składki Żyrowiaków.

W I T A M Y
KRESOWY
S Z T A N D A R Ż Y R O W I A K Ó W
czasu
Drugiej Rzeczypospolitej Polskiej

Białowieża

1 - 2
wrzesień
1991 r

ZSRR

Białowieża, 1-2 września 1991

WITAMY

Wychowanków Wydziału Rolnego i Leśnego
b. Państwowej Średniej Szkoły Rolniczo-Leśnej
w Ż y r o w i c a c h

oraz ich Rodziny i przyjaciół, którzy przybyli
na uroczystość powtórnego
poświęcenia Sztandaru Szkoły,
odzyskanego po 52 latach izolacji
na ziemi swego pochodzenia,
przemocą odłączonej od
Rzeczypospolitej Polskiej.

Informator przygotowany
przez Żyrowicką Rodzinę

Białowieża 1 września 1991

Po wielu przygotowaniach i spotkaniach Komitetu organizacyjnego, 1.09.1991 r. w Białowieży odbyła się uroczystość poświęcenia odnowionego sztandaru.

Przybyło 25 Żyrowiaków i 29 członków ich rodzin oraz wielu zaproszonych gości. Nastąpił uroczysty moment wprowadzenia do auli internatu odzyskanego sztandaru i wbijania gwoździ pamiątkowych.

Białowieża 1 września 1991

Po tej wzruszającej ceremonii poczet sztandarowy w składzie:

Włodzimierz Pirożnikow (chorąży) oraz Zygmunt Braur i Stanisław Dutkiewicz wyprowadzili sztandar na dziedziniec, gdzie uformował się pochód złożony z Żyrowiaków, zaproszonych gości i młodzieży TL.

Przy dźwiękach orkiestry wojskowej z Jednostki Straży Granicznej w Białymstoku pochód skierował się do pobliskiego kościoła. Tutaj podczas uroczystej Mszy św. nastąpiło poświęcenie sztandaru.

Akt przekazania Sztandaru pod opiekę parafii w Białowieży podpisał ks. Ryszard Paszkiewicz i Mirosław Saramowicz.

Białowieża, 1 września 1991

**Wyrażamy także wolę
naprawienia krzywd
minionego półwiecza,
pozbawienia Sztandaru roli
Jego przeznaczenia.**

**Wyrażamy pragnienie
i pełną aprobatę, aby nasz
symbol istnienia naszej
szkoły odzyskał prawo do
życia, a nie stał się jedynie
muzealną pamiątką.**

A K T

powiezienia S z t a n d a r u byłej Państwowej Średniej Szkoły Rolniczo-Leśnej w Żywociach k.Słonima, w wojew. nowogródzkiej o p i e c e Parafii rzymsko-katolickiej pod wezwaniem Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus, w Białowieży.

1. M y, Wychowankowie Wydziału Leśnego i Rolnego byłej Państwowej Średniej Szkoły Rolniczo-Leśnej w Żywociach - przybyli z r óżnych stron Polski i zebrani w dniu 1-ym września 1991 r. w Białowieży, na uroczystości p o w i t a n i a swego szkolnego S z t a n d a r u
- odzyskanego po 52 latach znajdowania się poza obecną granicą państwową, w upokarzającej izolacji,
- w trosce o Jego dalsze bezpieczeństwo i trwania ponad nasze i dalszych pokoleń życie,
- na zasadzie obopólnego porozumienia i dobrej woli p r z e k a z u j e m y rzymsko-katolickiej Parafii p.w. Świętej Teresy od Dz.Jezus, p o d s t a t ą o p i e k ę.
2. Naszym pragnieniem jest, aby Sztandar znalazł swoje miejsce przechowania w Kościelnej Kaplicy kościoła tuł. Parafii, w której w 1982 roku umieszciliśmy pamiątkową tablicę poświęconą paniąci poległym, zamęczonym w obozach i szarym naszym nauczycielom i wychowankom Szkoły w Żywociach. W późniejszym czasie kaplica wzbogacona została o kopię obrazu NMP Żywocińskiej Bogu Rodzicy, ufundowanego przez byłych mieszkańców Słonima i okolicy, oraz o inną pamiątkową tablicę wysiłkiem Słonimian

Dla naszego Sztandaru została przygotowana specjalna gabłota, wykonana staraniem miejscowego Technikum Leśnego. Dla bezpieczeństwa Kaplicy- sanktuarium, zaplanowano drzwi wejściowe z k, jako dar Żywociaków .
Przypominamy, że staliśmy się honorowymi parafianami białowiejskiego kościoła, co zostało potwierdzone aktem pisemnym w dniu 22 czerwca 1982 roku. Wydarzenie to udokumentowane zostało w Księdze Pamiątkowej Żywociaków na stronach 352-369, tom 11-gi.

3. Wyrażamy także wolę naprawienia krzywd minionego półwiecza, pozbawienia Sztandaru roli Jego przeznaczenia. Wyrażamy pragnienie i pełną aprobatę, aby nasz symbol istnienia naszej Szkoły odzyskał prawo do życia, a nie stał się jedynie muzealną pamiątką.
Przeto uzgodniliśmy z Dyrekcją TL i młodzieżą w Białowieży oraz z tuł. Parafią , ich przywilej korzystania z naszego Sztandaru z okazji świąt narodowych i ważnych szkolnych uroczystości, z zachowaniem pełnego szacunku i rytuału, przysługującego zasłużonemu sztandarom polskim.

- 2 -

Tak zaplanowane, na wstępie, kontakty ze Szkołą i młodzieżą T.L. w Białowieży, powinny utworować drogę dla wzajemnego poznania się na płaszczyźnie zawodowej. Liczymy także, iż treści zawarte w n/Sztandarze w hasło : wiara, nauka i praca zostaną przez naszych młodzieży Przyjaciół , zarówno wychowawców jak uczniów, przyjęte za własną drogę postępowania.

4. Sztandar nasz jest jedyną, o tak wysokiej randze, pamiątką ocalałą z pożęgi wojennej i Koszmaru stosunków powojennych panujących zarówno w kraju jak i na straconych terenach zwanych Kresami Wschodnimi.
Zgrożenie jego unicestwienia, do niedawna, leżało od strony Jego wartości, jako niepowtarzalnego dzieła sztuki plastycznej i rzemiosła ręcznego hafciarstwa, oraz siły oddziaływania, Sztandar nasz pozostał być historycznym skarbem narodowym i takim mamy obowiązek go chronić.
5. Życzymy Księdzu Proboszczowi, aby otoczyła Go swoją świętą opieką NMP Żywocicka, której obecność na Sztandarze, nie wątpliwy, przyczyniła się do jego ocalenia.
Na progu pracy na placowce białowiejskiej życzymy, aby Patronka tej Parafii czuwała nad jej rozwojem, a Księdzu Proboszczowi dawała siły do pokonywania trudności i wszelkich przeciwności. Prosimy także szczerą modlitwę za wszystkich parafian tej świątyni.
Pamiętajmy także w swoich modlitwach o Zmarłych Żywociakach i ich rodzinach, a także dla tych którzy są wśród nas.

PARAFIA RZYM-KAT.

ul. Park Dyrkowskiej 2, tel. 38
17-230 BIAŁOWIEŻA

Wól. Białowieża
Potwierdzenie przyjęcia
Sztandaru przez
Urząd Parafialny w Białowieży

Białowieża, dnia 1 września 1991 r.

Żywocicka Rodzina
Zarząd

Mieczysław Jankowski
Wojciech Laboś
M. W. W.

Białowieża 1 września 1991

Z „Księgi...”

Po zakończeniu nabożeństwa, sztandar wyprowadzono przed kościół, gdzie wszyscy kolejno oddawali cześć, całując sztandar w pokłonie.

Towarzyszyło temu głębokie wzruszenie, gdyż każdemu z nas stawały przed oczami lata szkolne w Żyrowicach i lata goryczy klęski i okupacyjnej niewoli.

Białowieża 2 września 1991 – początek roku szkolnego 1991/1992

Jubileusz 40—lecia szkoły

A K T
P R Z E K A Z A N I A - P R E Y J E C I A
S Z T A N D A R U
/ w u Ź y t k o w a n i e /

1. Działo się w dniu drugiego września 1991 roku w Białowieży.
2. Absolwenci byłej Państwowej Średniej Szkoły Rolniczo-Leśnej w Żyzwiczach k. Skonina, woj. nowogrodzkie przekazują w honorowe użytkowanie swój Sztaandar szkolny odzyskany, po 52-letniej izolacji i upokorzeń, na terenie byłych Kresów Wschodnich - na rzecz Dyrekcji i Młodzieży Technikum Leśnego w Białowieży.
3. Opieką nad Sztaandarem przejęła parafia rzym. kat. pod wezwaniem Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus w Białowieży, z miejscem przechowania w gablocie, umieszczonej w kaplicy-sanktuarium.
4. Dysponentem Sztaandaru zostaje Proboszcz wymienionej Parafii, jej aktualny duszpasterz i administrator, ksiądz Ryszard Paszkiewicz. Sztaandar wydawany będzie przez księdza Proboszcza na wniosek Dyrekcji i Technikum Leśnego, pobierany i zwracany, każdorazowo przez wytypowany poczet sztaandarowy, z zachowaniem pełnego szacunku, czemioniaku.
5. Na Sztaandarze odczytujemy Jego podstawowe treści : wiarę w Boga, rzetelną naukę w Szkole oraz sumienną i oddaną pracę dla dobra wspólnej Ojczyzny - gorąco wyznawane i praktykowane przez młodzież naszego - Żyrowiaków - pokolenia. Proszę, Drodzy Uczniowie, wraz ze Sztaandarem zechciejcie przyjąć te hasła jako podstawowe źródło i siłę Waszego działania teraz i w życiu dojrzałym. Ufamy, że nadziei starszych kolegów nie zawiedziecie !
6. W tej uroczystej chwili zwracamy się do Dyrekcji i do Was Uczniowie Technikum Leśnego w Białowieży o bliższe, wzajemne poznanie się, bo tylko wtedy rodzi się zrozumienie i przyjaźń, a nazy dla niej warunkiem łączący nas wspólny zawód leśników i wspólna historia narodu i państwa polskiego.
7. Szanowny Panie Dyrektorze, Panowie Profesorowie i Wychowawcy! Z okazji rozpoczęcia, w dniu dzisiejszym, nowego roku szkolnego 1991/92, przyznajcie, od senków-leśników, serdeczne życzenia najlepszych wyników nauczania i wychowania, w łączności z postępową wiedzą leśną i tradycjami narodowymi. Zachęcamy Was do wytrwania na swoich stanowiskach wychowawców młodzieży, mimo przeciwności jakie za sobą niesą wszelkie Państwa polskiego na rzecz suwerenności i smiał utrojowych Polski. Uczniowie TL w Białowieży życzą najlepszych wyników w nauce i dochodzenia wierności zawodowi leśnemu. Z okazji Jubileuszu 40-lecia istnienia Naszej Uczelni, dołączamy nasze serdeczne gratulacje i wyrazy szacunku tym wszystkim pedagogom, którzy przyczynili się do jej powstania i rozwoju, oddając Szkole i Młodzieży swoje umiejętności, siły i zdrowie. Życzymy dalszych sukcesów -serdecznie pozdrawiamy- Daria Bór - Żyrowicka Rodziny

Zespół Szkół Leśnych
w Białowieży
im. gen. Aleksandra Waszkiewicza 17-230 Białowieża
tel. 12-404 44. 2.09.1991
identyfikator 0785432

DYREKTOR
mgr inż. Wiesław Kalarczyk

Główny
mgr inż. Wiesław Kalarczyk

**Na sztaandarze odczytujemy
Jego podstawowe treści:
wiarę w Boga, rzetelną
naukę w Szkole oraz
sumienną i oddaną pracę
dla dobra wspólnej Ojczyzny
– gorąco wyznawane
i praktykowane przez
młodzież naszego –
Żyrowiaków – pokolenia.**

**Przeto, Drodzy Uczniowie,
wraz ze Sztaandarem
zechciejcie przyjąć te hasła
jako podstawowe źródło
i siłę Waszego działania
teraz i w życiu dojrzałym.
Ufamy, że nadziei starszych
kolegów nie zawiedziecie!**

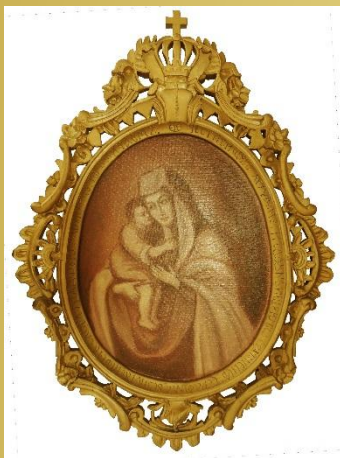
Urna z ziemią spod szkolnego kościoła Żyrowiaków.

**Antoni Tronina –
wspomnienie o nauczycielu
Stanisławie Morawskim**

*Czczył kopię tego obrazu
umieszczoną w naszej
„żyrowickiej” kaplicy
w kościele katolickim
w Białowieży. Pamiętam ten
dzień kiedy podczas naszego
ostatniego spotkania w
czerwcu 1984 r. w Białowieży
prof. Morawski, prowadzony
już pod rękę przez dwóch
naszych kolegów, z wielką
czcią składał wiązankę
kwiatów przed tym obrazem.*

- D Z I E K U J E M Y -

O Maryjo Żyrowicka Pani
U Syna swego wstawiałaś się za nas
Orędowniczko nasza modliłaś się za nami
Królowo Pokoju nasz w swej opiece nas

Przyniosłaś nam sztandar z podziemia
I Twój wizerunek w liściach dębowych i kłosach pszenicy
I Opa Białego z koroną przyniosłaś dla nas
I dla Najjaśniejszej Rzeczypospolitej

I se sztandarem przyniosłaś nam Wolność
my Tobie Matko Boża niesiemy nieustające modlitwy
U Twoich stóp składamy wszystkie polskie kwiaty
I liście dębowe i kłosa pszenicy

1 września 1991.

Żyrowicka Rodzina

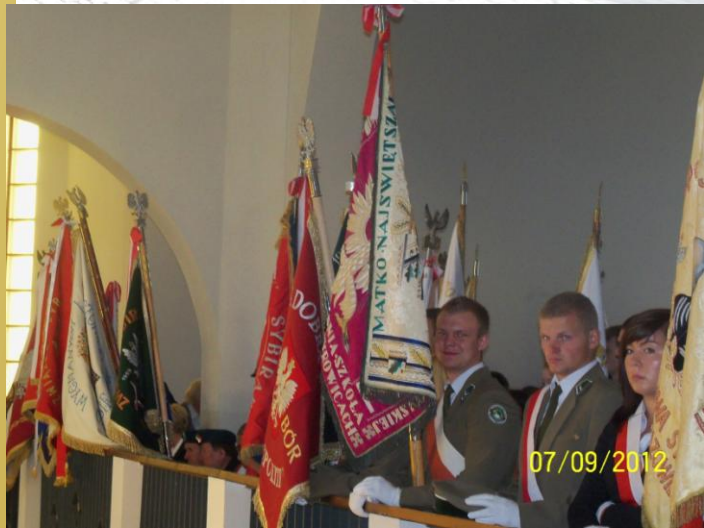
Ludwik Nowak

IRENA STACHOWSKA

**Sztandar uczestniczy
w ważnych momentach
życia Technikum Leśnego
w Białowieży**

Białowieża, 22-24.06.1984 r.

Zygmunt Sokołowski – uczeń żyrowickiej szkoły

„...na żyrowickim drzewie gałęzie nie tylko, nie usychają, ale ciągle ich przybywa i trzeba mieć nadzieję, że drzewo to jeszcze kiedyś zakwitnie i wyda nowe, coraz bardziej dorodne owoce.”

